

9th week: OTORHINOLARYNGOLOGY II (www.mluvtecesky.net). Grammar: Adjectives and adverbs (Česky krok za krokem 2, L13).

Udělejte dialog

1) Lékař: Jaké máte problémy?

- Ano, pořád.
- Za poslední dva měsíce už mám druhá antibiotika a pořád mě bolí v krku.
- Bolí vás to pořád?
- Ááá.
- Jaká antibiotika jste brala?
- Máte to v krku trochu zarudlé. Uzliny máte zvětšené. Uděláme výtěr. ... Tak za tři dny budeme mít výsledky. Zavolejte si.
- Bolí vás to i při polykání?
- Otevřete ústa a řekněte Ááá, podívám se do krku.
- To nevím, ale myslím, že když polykám jídlo, tak mě to nebolí.
- Nejdříve jsem měla Ospam, potom Claritine. Dobrala jsem je minulý týden, ale v krku mě zase začalo bolet.

Dělejte otázky lékaře

1. _____? Ne, v krku mě nebolí.
2. _____? Rýmu mám už alespoň tři týdny.
3. _____? Takovou vodnatelnou.
4. _____? Takový suchý.
5. _____? Ano, nedoslýchám na pravé ucho.

Dokončete otázku.

1. Máte ucpaný _____? Ano, můžu dýchat jenom ústy.
2. Pracujete v hlučném _____? Ano, v továrně, montujeme auta.
3. Nosíte _____? Ano, bez něj velmi špatně slyším.
4. Má někdo ve vaší rodině problémy se _____? Dědeček byl hluchý od narození.
5. Máte problémy s _____? Ano, v práci hodně mluvím, tak mě vždycky večer bolí.

Komparace adjektiv (stupňování přídavných jmen)

Kdy komparaci používáme:

- a) Honza je mladší než Pavel. II Je čím dál tím hezčí.
- b) Je nejhezčí ze všech.
- c) Je nejvyšší ve třídě.

• Pravidelné formy: adjektivum + sufix.

- a) sufix ejší/-ější? milý > mil- + -ější = milejší, levný > levnější, nový > novější, důležitý > důležitější;
POZOR! na alternace: chytrý > chytřejší (R > Ř), přátelský > přátelštější (SK > ŠT), sympatický > sympatičtější (CK > ČŤ), jednoduchý > jednodušší (CH > Š), drahý > dražší (H), blízký > bližší (Z > Ž),
prudký > prudší, řídký > řidší, krátký > kratší, vysoký > vyšší.
 - b) U typu adjektiv na „-ký, -oký“ oddělíme celou koncovku, např. hluboký > hlubší, široký > širší, prudký > prudší, řídký > řidší, krátký > kratší, vysoký > vyšší.
- Nepravidelné formy: malý > menší, velký > větší, zlý, špatný > horší, dobrý > lepší, dlouhý > delší

Superlativ: nej + komparativ = nejlepší

Opakování: formy komparativu

1. krásný
2. zdravý
3. rychlý
4. malý
5. mladý
6. slabý
7. kvalitní
8. hezký
9. lehký
10. vysoký
11. sladký
12. dlouhý
13. velký
14. drahý
15. chytrý
16. nízký
17. nakažlivý
18. dobrý
19. špatný
20. pomalý
21. úzký
22. kyselý
23. rychlý
24. široký

Pracujte podle vzoru.

Vzor: Alena je mnohem **mladší** (mladá) než Radka.

- a) Karel je _____ (přátelská) než Petr.
- b) Michal je mnohem _____ (rychlý) než Honza.
- c) Když studuju, jsem každý den _____ (chytrý).
- d) Ten bar je _____ (příjemná), než si pamatuju.
- e) Ta jizva je _____ (otevřená), než byla ráno.
- f) Počasí je _____ (lepší) než ráno.
- g) Soused už je _____ (zdravý), půjde brzo domů.
- h) Váš krevní tlak je trochu _____ (vysoký).
- i) Petr není idiot, jenom je trochu _____ (pomalý).

Dělejte věty, použijte adjektiva z nabídky (každé jednou)

Model: Pivo/10 korun/káva. – Pivo je **o** deset korun levnější než káva.

~~levný~~ vysoký bohatý hezký malý těžký sladký starý lehký vážný Matka/25 let/její dcera.

1. Mont Blanc/3 200 metrů/Sněžka.
2. Petra/15 kilogramů/její manžel.
3. Petr/5 centimetrů/jeho starší bratr Pavel.
4. Bili Gates/několik miliard dolarů/já.
5. Tento test bude bohužel/hodně/ten minulý.
6. Čokoládová zmrzlina/moc/citrónová.
7. Rakovina plic/mnohem/kašel.

Některá adjektiva v základní formě nebo komparativu tvoří slovesa: zlepšovat/zlepšit, zvyšovat/zvýšit, zhoršovat/zhoršit, snižovat/snížit, zvětšovat/zvětšit, zdražovat/zdražit, zmenšovat/zmenšit, zlevňovat/zlevnit

Vyberte správné slovo

1. Benzín za celý rok snížil/zdražil o dvě koruny.
2. Na konci týdne se počasí začne zlepšovat/zvyšovat.
3. Vaše bolesti se snížily/zmenšily?
4. Elektronika tento rok zmenšila/zlevnila o patnáct procent.
5. Moje finanční situace se bohužel ještě zhoršila/zmenšila.
6. Ten program umí zvyšovat/zvětšovat fotografie.
7. Jestli chceš snížit/zhoršit riziko nemoci, musíš jíst zdravě.

Komparace adverbí

Pravidelný komparativ tvoříme od základní formy adverbí přidáním **JI** (kvalitně > kvalitněji, rychle > rychleji); **POZOR** na alternance: přátelsky > přátelštěji (SK > ŠŤ); sympaticky > sympatičtěji (CK > ČŤ)

Nepravidelné formy: dobře → lépe, špatně →, málo → méně, hodně → více, snadno → snáze

Pracujte podle vzoru.

Vzor: Včera mě celý den bolela hlava a bylo mi špatně. Dneska už je mi lépe (dobře).

- a) Vždycky ještě může být _____ (špatně), než ti je právě teď
- b) Přines mi ty věci co. _____ (brzy).
- c) V závodě vyhrál ten, který jel _____ (rychle) ze všech.
- d) Mluvte, prosím _____ (hlasitě).
- e) Teď je chladno, ale už bylo _____ (chladno) minulý týden.
- f) Na dnešní test musíme studovat _____ (málo) než na ten minulý
- g) Byli jsme tam o hodinu _____ (dlouho) než v sobotu.
- h) Váš syn se učí _____ (dobře) z celé třídy.

Pracujte podle vzoru.

Vzor: Ve městě žijí lidé (rychle) **rychleji** než na venkově.

- a) Ve městě je (hodně) _____ koncertů, divadel a kin než na venkově.
- b) Ve městě se (dobře) _____ hledá práce než na venkově.
- c) Ve městě mají lidé obchody (blízko) _____ než na venkově.
- d) Ve městě se lidé oblékají (moderně) _____ než na venkově.
- e) Na venkově je (málo) _____ aut než ve městě.
- f) Na venkově se (špatně) _____ hledá práce než ve městě.
- g) Na venkově vstávají lidé (brzo) _____ než ve městě.
- h) Na venkově bydlí lidé (levně) _____ než ve městě.
- i) Na venkově mají lidé obchody (daleko) _____ než ve městě.